

Kunsti keel ja dialoog

Maht - 2 EAP, millest on 12 tundi kontaktõpet ja 40 tundi iseseisvat tööd.

Kursuse nimi inglise keeles - The Language and Dialogue of Art

Kursuse õppejõud - Meego Remmel, PhD

2026/27 õppeaine, MA tasemel valik

Hindamine: mitteeristav

Õpiväljundid. Õppeaine lõpuks üliõpilane:

- kirjeldab kujutava kunsti rolli kristliku teoloogilise pärandi kujunemisel ja edasiandmisel;
- eristab teoloogilistest kriteeriumidest lähtudes ikooni ja iidolit;
- analüüsib kunstiliste kujundite ja sakraalsete sümbolite tähendust teoloogias ning kunstilise väljendusviisi panust teoloogiliste mõistete ja sõnumite avamisse, rikastamisse, edastamisse.

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Täht-aeg	Hindamiskriteeriumid
Kunstiteose analüüs koos esitlusega , mis lähtub Umberto Eco, Hans Künigi, Ivana Noble, Paul Tillichi ja Marek Volti kirjatöodes kirjeldatud paradigmat (vaata ja viita kohustuslikku õppematerjali) ning analüüsib ühe 21. sajandil loodud eestimaise teose, olgu raamatu, teatritüki, filmi, helitöö, kujutava kunsti vm kunstikeelt ja sõnumit, mis osutab Ü/ülimale. Analüüsi esitlus slaididega (á 5 min) ja refleksioon järgnevas arutelus.	19.02.2026	Analüüsis arutletakse Umberto Eco, Hans Künigi, Ivana Noble, Paul Tillichi ja Marek Volti kirjeldatud paradigmas kunstilise keele, sõnumi ja dialoogi eripärade üle, kirjeldades, analüüsides, üldistades ning argumenteeritakse Ü/ülima nägemust, kriitilisi küsimusi ja seisukohavõtte sõnastades.

Lõpphinde kujunemine

Ainekursuse hindamine on mitteeristav, hindamismeetod peavad olema sooritatud vastavalt hindamiskriteeriumidele ja õigeaegselt ning peegeldama tudengi isikupära ja arukust, mitte tehisaru algoritme.

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Iseseisev töö	Kontaktõpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
	19.09.2026 (6x45 min)	Looja, looming, kunst, keel, dialoog – mõisted ja mõistmine. Märkide ja märkamise tähendus Looja loodus ja inimese kõnetuses. Ülimale osutamine kunstikeeles (Paul Tillich). Kujundikeelsed väljendusvormid kristlikus koguduses ja kultuuris. Maalikunsti keel ja dialoog, portreekunst ja ikooni

		kirjutamine - Aapo Pukk. Valgus ja värvid kunstlikus valgustuses ja valgustuskunstis – Elerin Tõnne. Helikeel, muusika ja helindamine - Margo Kõlar.
HM - Eestimaises kunstikeeles loodud teose analüüs U. Eco, H. Küngi, I. Noble, P. Tillich ja M. Volti kirjeldatud paradigmas - õppeprojekt ja esitlus slaididega (à 5 min).	20.02.2027 (6x45 min)	Fotokunsti keel ja dialoog vaatajaga - Valdur Rosenväld. Filmikunsti keel ja dialoog - Martti Helde. Teater ja näitekunst, näitleja keel ja dialoog - Lembit Peterson. Kehaline ja tantsuline enes väljendus ja perihorees (kr <i>perichōrēsis</i>) – Külli Hansen. Eestimaise kunstikeele analüüs -õppeprojektide esitlemine ja arutelu.
		Õppeaine läheb lukku 1.03.2027

Kohustuslik õppematerjal

Eco, Umberto. Ilu ajalugu. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2006.

Levitt, Hayley. Who decides what art means? TEDEd video-lesson.
<https://ed.ted.com/lessons/who-decides-what-art-means-hayley-levitt>

Leigh, Allison. Why is this painting of a black square famous? TEDEd video-lesson.
<https://ed.ted.com/lessons/why-is-this-black-square-famous-allison-leigh>

Küng, Hans. Art as Heritage, Anticipation, Elucidation of Meaning. - Art and the Question of Meaning, London: SCM, 1981, 37-47.

Noble, Ivana. Life-Bearing Tradition and its Misinterpretations in Times of Crisis. - Berry, John Anthony; Coman, Viorel, eds. Living Tradition: Continuity and Change as Challenges to Churches and Theologies. Leipzig: Societas Oecumenica, 2024, pp. 85-100.
<https://dokumen.pub/living-tradition-continuity-and-change-as-challenges-to-churches-and-theologies.html>

Tillich, Paul. One Moment of Beauty (1950). - On Art and Architecture, ed. John and Jane Dillenberger; New York: Crossroad, 1987, 234-235.

Tillich, Paul. Symbols of Faith. - Dynamic of Faith. 1957.
<https://www.religion-online.org/book-chapter/iii-symbols-of-faith>

Volt, Marek. Kunstieetika. – Simm, Kadri (koost.). Praktilise eetika käsiraamat. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2023, lk 74-96.
https://eetika.ee/sites/default/files/2023-09/Kunstieetika_Praktilise%20eetika%20k%C3%A4siraamat.pdf